

SZÉKELY HÍRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr: helyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési felhívás.

a

„Székely Hírlap“

politikai, társadalmi és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönye.

1874. évi második félévi folyamára.

Előfizetési díj:

Jul.—decz. hat hóra 3 frt — kr.

Jul.—sept. három hóra 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzeket kérjük postautalvánnyal Maros-Vásárhelyre az ev. ref. főtanodai könyvnyomdába, a „Székely Hírlap“ kiadóhivatalának küldeni.

A lap kiadását f. évi július 1-én kezdve, helyi ref. főtanodai könyvnyomdász **Imreh Sándor** vette át, kihez az előfizetési pénzekon kívül a felszólamlások és a lapba beiktatandó hirdetmények is küldendők.

M.-Vásárhely, 1874. aug. 10-én.

Az uzoratorvények eltörléséről szóló 1868. évi XXXI-ik törvényezikk csaknem osztatlan tetszésével találkozott a nemzetnek.

Ugy tekintetett, hogy általa a régi politikai és közgazdasági rendszernek egyik maradványa vitetik sirba, melylyel a nemzet már elvben rég szakított.

Hiszen mindenki természetes folyományául tekintette az „új politikai rendszernek, mely castok és privilegiumok helyébe a jogegyenlőséget és szabadságot, az új gazdasági rendszernek, mely a czéhrendszer és vámsorompók helyébe a szabadforgalmat és versenyt tűzte ki.

Kétségbe legtávolabbról sem vonható, hogy az 1868. évi törvényhozás az uzoratorvények eltörléséről szóló törvényalkotásakor a nemzet és az egész ország anyagi tekintetbeni megerősödését, a pénzforgalomban a visszaélések megszüntetését tűzte volt feladatául.

Csaknem általános volt a hit, hogy ezen törvény üdvös eredményeket fog szülni.

Ennek lehet tulajdonítani azon körülményt, hogy ezen törvény a képviselőháznak 1868. évi oct. 10-én tartott ülésében csaknem minden vita nélkül megszavaztatott.

Akkor azt hittük, hogy a kormány előterjesztésének indokaiban kifejtett nézeteket a tapasztalás igazolni fogja; hogy a pénzforgalomra nézve fennálló prohibitív rendszer anyagi érdeke-

inket veszélyezteti; hogy a tőkeforgalom szabad-dá tétele által a külföldi tőkék özönlenni fognak hazánkba, s a nagy kínálat folytán, olesó kamatláb mellett felveendett tőkékkel hasznos beruházásokat fogunk tehetni; hogy a kölcsön drágaságának az uzurátorvények az okai, hogy az olesó pénz feltételeit, a rendezett hitelviszonyokat és fizetési pontosságot megfogjuk teremteni; hogy a kormány ezáltal mielőbb el fogja mozdítani azon akadályt, mely a külföldi tőkék beszivárgását hazánkba gátolja; hogy a kamatláb általános nem fog felszökkenni, s ez által a nép vagyonossága és adóképessege tetemesen emelkedni fog.

Az azóta lefolyt öt év az ellenkező szomorú tapasztalatot nyújtotta.

A külföldi piacról hazánkba tőke egyáltalában nem kapható, sőt a bécsi piac is mind inkább kezd idegenkedni.

A mi pénz pedig innen bejön is, az oly magas kamatokra adatik az egyeseknek, hogy a csekély százalékot hajtó mezei gazdaság ezt meg nem bírhatja; ily drága pénzen földbirtokba hasznos beruházást tenni nem lehet. Különben is csak nagyobb és terümentes telekkönyvezett birtokra lehet ily pénzt kapni; kisebb összegekért pedig a némi hitellel bírók a hazai takarékpénztárakhoz kell, hogy forduljanak. Ezek nagyobb részt hasonlóan bécsi pénzzel dolgoznak. Az egyesek pénzőket nem igen teszik be, mert ottan rendesen csak 6%-kal kamatoztatják; a kikölcsönzést pedig ezen pénztárak rendesen 12%-ra teszik, hozzájárulván még a különböző költségek; már pedig a takarékpénztárak ily nemű sáfarkodása biztos jele a kamatláb általános felszökkenésének. Mert mostani viszonyaink között még boldognak érezheti magát az, ki ily kamat mellett a takarékpénztáraktól kölcsönt kaphat, minthogy egyesektől ezt már reményleni ezer eset közül egyszer alig lehet.

Ha azonban, valamely rázkodás következtében a bécsi pénz a takarékpénztárakból kivonatik, mint ez tavaly történt, a midőn az egyesek váltói nem nyernek meghosszabbítást, ez esetben a mezei gazda megromlása épen kész.

Ha pedig még felemlítjük azt, hogy a szegényebb sorsu gazdák nagyrésze nem is takarékpénztárakból fedezi szükségleteit, hanem nagyrésze lelketlen uzorások által juttatik tönkre, kik közül rendesen minden helységben van egy két példány, a kik nem 15 vagy 20%-ra, hanem 60 sőt százakra menő %-ra dolgoznak, — ugy hiszszük eléggé ecseteltük azon körülményt, hogy a pénz szabad forgalma a népre előnyös hatással nem bír.

Szükségesnek láttuk ezeket a sajtó útján felemlíteni, s az illetékes köröket felhívni a naponként nagyobbodó veszély lehető elhárítására.

A „Székely Hírlap“ szerkesztőjének.

A székely ügghöz.

(Folytatás.)

A székelység ősi szerkezeténél s földje fekvésénél fogva, ugy a viszonyok folytán katonai szervezettel s alkotmányos szabadsággal bírt; a jobbágyosság, a donatió, az elhatalmasodott oligarchák által a későbbi időkben csempészettett be; tisztviselőit maga választotta, saját örökösödési s helyviszonyi, törvényei voltak. A történelem tanúsítása szerint a székelység romlása, szabad institutiók, személyes-, vagy vagyonbiztosságok ellen irányzott erőszakból állott elé és akkor vette kezdetét az ok pusztulásuk újában, a midőn sajátságos viszonyaival, szükségeivel és érdekeivel nem ismeretesek, vagy azzal visszaélők vezették ügyeiket — erre vonatkozik Cserei székely krónikájában, a midőn veszedelmünket illetőleg annak forrására mutat.

Nincs miért a magas politika tripossára ülni és madártávlatból keresnünk a székelykivándorlás alapokait, avagy: mint Galgóczi úr a magyar akadémia gyűlésén hangsúlyozta: annak kalandos természetében; azok hozzánk közelebb vagynak és egyszerűbbek, csak rájuk kell mutatni; meg levén győződve arról, hogy a belső kóranyagok eltitkolása, avagy elferdítése által állapotainkon nem javitunk, segiteni nem fogunk; lássunk tehát ezekből.

A székelyföldi viszonyok, az 1848-ban inaugurált társadalmi átalakulással nagymérvű változáson mentek át; ősi szerkezetének, törvényeinek rohamos felforgatása, a helyett, hogy azok az idők kívánalmaihoz képest módosítottak volna, egyik okozata sülvédésének; így a székely örökösödési törvény felfüggesztése, mely a fekvő birtokot az eldarabolástól és a fiág számára biztosította, ugy a székely örökségek felszabadítása, azok miatt éveken keresztül folytatott költséges perlekedések számos székely családot juttattak tönkre és ős székely birtokot idegen kezekre.

Ezek folytán s az interregnum alatt a székelység közt ősi erénykép meglévő kegyelet és tisztelet törvények, az előljárók, a köz- és magán-vagyon iránt meglazulván; a rend, fegyelem és engedelmisség tűnedezni és némi communisticus irány kezdett lábra kapni, mely a községi vagyon, különösen az eddiggelé szoros felügyelet és gondozás alatt álló községi erdők és havasok, a székelyföld jóllétének, egészséges és kies voltának és biztos jövőjének megbecsülhetetlen forrásai, letarolása, kipusztítása és elidegenítésében mutatkozott és mutatkozik. Erdővidékén a hatod, Háromszéken a Bodzán: a 32 közönség erdeje, Udvarhelyszéken a Rika, a lövétei; továbbá: Csikban, Gyergyóban és Marosszéken egész fenyvesek és havasrészek, a melyek ezelőtt pár évtizedekkel gyönyörű őserdők voltak, tűntek el; idegen bányászárságok, gyufagyárak által zsákmányoltattak ki, váltak kopár- és többé legelőnek sem használható pusztákká, vagy jutottak idegenek birtokába.

A székelység a természet által ingyen megáldva és egyúttal utalva volt dús erdőségeire, élélme, keresete forrását az tette és teszi még, mint: épületfák, mész és szén, ugy tűzifák, házi eszközök, cserépedénykészítés, lúgos sat. előállítás által és azokkai kereskedéssel. A réz-, vasbányák, gyufagyárak és a tutajjal való kereskedés idegen tőkepénzesek tulajdonai lévén, az ezek számára potom áron eladott erdőségek az utóbbiak által kizsákmányoltatván, a hasznot és jövedelmet is ezek számára biztosították és csak a legszegényebbeknek, mint nap-szamosoknak adtak silány keresetet. A székely nép magva földmivelés- és marhatartásban találta és találja főjövedelmi keresetét.

A községi erdőket a községi előjárók, a több községségét, avagy egyes törvényhatóságát egy választmány kezeli, ezek semmi szaktudománnyal nem bírván, sőt gyakran csak saját előnyüket tekintvén, főleg az interregnum alatt szövetkezve a mindig feltalálható és hatalmassá vált praevicatorokkal, egy vagy más szín alatt a kezelésük alatti erdőségeket, sőt községi fekvőket is letaroltak, sőt el is idegenítették potom árért, mire az 1854-ben fölvetett ugynevezett nemzeti kölcsön és az 1858-ban életbeléptetni szándokolt erdőtörvény ürügyet és alkalmat adott. Csak azon erdőterületek részesültek jobb sorsban, melyek kormányi tilalom, avagy felügyelet alá vétettek.

Kiszámíthatatlan azon károsodás, mely ezen erdőpusztítás miatt a székelyföldet érte és jóllétére, jövőjére súlyosodott, és hogy alkotmányunk helyreállítása után is e téren javulás, intézkedés nem történt, mutatja az eddigi primitív kezelés és azon körülmény, hogy a székelyföldön törvényhatóságoknak szakértő erdősük nincs és így szakértői kezeléssel szó sincs.

Alkotmányunk helyreállása után, mintha Eldorádóba jutottunk volna, anyagi érdekeink javítása, a közvagyon biztossága, annak jobb karba, jövedelmezőbbé tétele, a községi szerkezet; így a köz- és magán-vagyonbátorság rövid, költséget nem főlemészto útoni megállapítása helyett a magas politika a pártoskodás terére léptünk ki és a főczél oda irányult, mennél nagyobb számból álló hivatali testületeket szervezni, azokat mennél nagyobb fizetéssel ellátni és tekintet nélkül a munkakörre, az elmulthatlan szükségességre, avagy képességre, sub titulo: „haza fi,“ a creált helyeket saját pártjukhoz tartozó egyénekkel betölteni. Egy szóval: a hivatal, a képviselőség donationnak tekintett és úgy szerepelt. — Az eredmény is hasonló volt az eljáráshoz, hivatali személynél azok számára creált fizetés nagyobb, quantum satis és bírhatná a községi rendes jövedelem; munkakörük és tevékenységük csak is a közigazgatási egyszerű ügyekre terjedvén ki, a székelységnek mindennapi és apró magán ügyei eligazításában sub tituló: bírósági nem vegyülnek bele és így azokat kénytelen vagy orvosolatlan hagyni, vagy költséges és elvégre is nem sok eredményt járó úton a bíróság előtt tárgyaltatni.

(Folytatása köv.)

Jogi szemle.

(r.—l.) E lap 60. és 61-dik száma „Jogi szemle“ rovatában „egy elvi jelentőségű döntvény“ című kérdéshez fejtvényünk a következő.

A feladott kérdésben, midőn a megszüntető végzést a t. r. t. s. 297. §. 1 pontja értelmében feloldotta, s az eljáró törvényszéket további törvényszerű eljárásra utasította, a semmitőszék helyesen a törvénykezési rendtartás

szabályai szerint járt el, mely e tekintetben hiányosnak épen nem mondható.

A felsorolt esetben ugyanis a törvénykezési rendtartásból sem a 111., sem a 113. és sem a 142. §§. nem alkalmazhatók, hanem irányadó egyedül a 143. §., mert itt nem perfelvételre való megjelenésről, hanem a perirat beadásáról van szó, minek elmulasztása okán hivatalbéli eljárásnak helye nincs, annálkevésbé megszüntetési határozatnak, a 143. §. szerint ez esetben a pertárnok csak is az ellenfél kértére tartozik az ügyet érdeklő periratokat ítélet alá terjesztetni, ugyanezen §. végpontjából conclusio a contrasio önként következvén, hogy a pertárnok az elkésett periratot is elfogadhatja, ha az egyik fél az ügynek ítélet alá terjesztését nem kérte.

Igaz ugyan, hogy a fennforgó esetben egyik fél sem jelent meg a perirat beadására, illetőleg átvételére az egy más közt kölcsönösen meghosszabbított határnapon, de a mulasztást igazolni: igazolási kérés, illetőleg perujtás által joga mindkét félnek fennmarad (306. illetőleg 315. §. t. r. t. s.) s e körülmény nem zárja ki azt, hogy a felvett esetben felperes az ítélet alá terjesztést alperes pedig periratja beterjeszthetőségét később ne kérelmezhesse, ismételvén feltéve, hogy mulasztását perrendszerileg igazolta, e lehetőség s ezzel karöltve törvényszerű eljárásellenes lenne pedig azon esolekmény. ha a meg nem jelenési körülményből a t. r. t. s. 113. §. értelmében hozatna megszüntetési határozat, mely a kereset megszüntetésével minden további jogorvoslatot kizár.

Nem mondjuk azzal, hogy a félnek meg nem jelenés esetében is joga lehet kérelmezhetésre, miszerint ezt bármikor teheti s bár hol is, e tekintetben a pertárnok eljárását jelen esetben helyesnek épen nem tartjuk, mind a ki felperes ítélet alá terjesztési kérését maga elfogadta, még pedig a perujtás beadhatására törvényben megszabott fél évi idő eltelése után is, a pertárba való megjelenés, perirat vagy egyéb kérelem beadására világos határidőhöz van kötve, mi vagy a törvényszék határozatán, vagy a felek kölcsönös megegyezésén alapszik: fennforgó esetben a felperes által 1873. év május 8-án igénybevett, határnapon megjelenés pedig ezen kellékek egyikével sem birt, mi okon a pertárnoknak felperes kérését egyszerűen vissza, illetőleg a törvényszékhez kellett volna utasítani.

Törvényszerű az eljárás következőleg lett volna úgy a bíróság, mint a perfelekre nézve, ha ugyanis:

Mikor a perfelek az ellenirat beadására, illetőleg átvételére kölcsönösen megállapított határidőben sem jelentek meg, a pertárnok egyszerű jelentéssel az iratokat a törvényszék elé terjesztette volna, a törvényszék pedig nem a 113. §. alapján, hanem a 143. §. értelmében hozva határozatot, a felek értesítésével a pert megőrzés végett továbbig egyszerűen a levéltárba helyezni, rendeli, felperest pedig később a pertárnok utján illetéktelenül beadott ítélethozás alá terjesztési kérésével elutasítani, annál is inkább, mivel még a mulasztást igazoló perujtási kérés

beadhatására megszabott időből is kifogyott, honnan kezdve alperes ellen ugyanazon jogalapból keresete, az ellenfél netaláni kifogása folytán eo ipso érvénytelen. Ha pedig a törvényszék hozott határozata a megszüntetésre nézve megáll, felperesnek joga nyílik ugyanazon keresetét beadhatni újból, s alperes az új per által ugyanazon jogalapból pereltethetik, holott felperesnek az előbbinél elkövetett több rendbeli mulasztása teljes lemondásnak tekintendő. (liti cessio.)

Törvénykezési rendtartásunk ily értelmezett alapelveiből merítve a felvetett kérdésre irányozott feleletet, az elősorolt eljárások alapján részünkről kimondjuk, miszerint felperes résznek ítélet alá terjesztést kérni joga nem volt, s ily esetben a perügy érdemleges eldöntése sem jogosult: felperes elhárított volna igazolással, illetőleg perujtással, mi nem különben alperes résznek is jogában állott, a törvényszéknek pedig a keresetet megszüntetnek nyilvánítani nem állott jogában.

Maros mellől 1874. aug. hóban.

A Bethlenianum fehérvár-n.-enyedi collegium nebaútsdyrág

Kik az álladalom kormányához jutnak, azok Plató két szabályára ügyeljenek; elsőben: úgy viseljék szívéükön polgártársaik javát, hogy összes eljárásukat reá irányozzák, önhasznukkal mitem törődve; másodsor: hogy az álladalom összegéről gondoskodjanak úgy, miszerint, ha az egyik részt pártolják, magukra ne hagyassanak a többiek. Cicero.

A „Kelet“ napilap idei április 11-iki száma első két hasábján „Egy öreg református“ aláírása alatt kijött aggodalmas értekezés, be kell vallanom, előre már fájdalommal töltött el, egyrészen aggodalmam táplálékot talált, gyanúsításaim részben teljesültek; és Kálvin vallásának alapjától, a mindenkit egyiránt illető szabadság használatától nemcsak perezekig, hanem órákon keresztül, a midőn többeket visszatartóztattunk, bebizonyítók azt is, hogy magunk sem tudjuk azt élvezni.

Nem voltam részese e gyűléseknek, de a mennyire szilárd és komoly férfiakról fölvilágosítva vagyok, ki kell mondanom, miszerint a nagy vallásalapító azon szavai: „szeressed felebarátodat, mint tenmagadat,“ aligha teljesültek, s aligha a vásárhelyi gyűlésen bizonyos tekintetekben suprematisált férfiak igen bő mértékbe nem alkalmazták a visszafizetést, aligha megfontolták eljárásuk végeredményét, s aligha reá gondoltak azon lehetőségre, hogy a midőn a püspökséget százados jogából kiugraták s úgy e tettel, mint egyebekkel a nép és középosztály előtt mindig nagy tekintéllyel és befolyással birt, a valódi kálvinista-szabadságot követő papság nagy többségét és több kedvelt tanárait szegületbe szorították — el nem marad a visszafizetés órája. A közjó, a közérdek, vallás-

uraság, ki piztolycsővel szemben 20 lépésre már többször állott, mondja: Ha a szekundánsok csak félannyira volnának ellenére annak, hogy barátjaik egymásra löjjenek, mint eredetileg maguk barátjaik vannak, úgy nem lenne sok párbaj, s ha csak fél oly kevés élvezetet találnának azon, hogy barátjaikat vívni lássák, mint azon, hogy ők maguk vívjanak, akkor még kevesebb párbaj lenne.

Régi időben ezen gúnyos czélzás nem érdemlett lett volna, mert akkor szokás volt, hogy a szekundánsok is egymás között vívjanak úgy, hogy minden párbaj, mint négy és több személy között tartatott harcz folyt le. — Ebből lehet megmagyarázni a következő mulatságos eseményt: Egy nemes ember, kit párbajra kihívtak, barátját felszólította, hogy legyen szekundánsa. „Kedvesem! — válaszolá az utóbbi — én az elmúlt éjjen 1500 guineét nyertem és ennél fogva ma reggel iszonyu rosszul vívnék, épen nem lévén párbajra hangolva. Ha azonban azon úrhoz megy, kitől ezen összeget elnyertem és ki most egy krajczárt sem mondhat a magáéuk, bizonyára tudom, hogy úgy fog verekedni, mint egy vadmacska.

Egy északamerikai piztolyra hivatott ki. Azonban nem fogadta el, hanem így válaszolt: „Két okból nem vívok, vagy én önt, vagy ön engem lőhetne meg; mindkét eset gyilkosság. Menjen azért inkább az erdőbe, válasszon egy hozzám hasonló erős fát ki és löjjen golyótávolságra rá; ha találja, akkor önnek van igaza és én az illető bocsánatkérést megteszem. Ellenkező esetben ön kell, hogy azt tegye.“

(Vége következik.)

TÁRCZA.

A PÁRBAJ TÖRTÉNETE.

— Jogi történelmi vázlat. —

— GREIF FLÓRIAN után. —

(Folytatás.)

Az új kor kizárólag csak férfiak között ismer párbajt; de hajdanában s különösen Franciaországban, hol a párbaj mindenkor legtöbb áldozatot követelt magának, nők között is fordultak párbajok elő. Így pl. 1701-ben egy ezredes: gróf Rocca neje és a nagy kanczellár: Bellegard marquis neje között élet- és halálra vívott párbaj, hol mindkét ellenfél nehezen sebesítettett meg, nagy fel-tűnést okozott.

A legutolsó évtizedekben az ugynevezett amerikai párbaj sok zavart és zajt okozott. Abban áll, hogy az ellenfelek által sors húzatik az élet fölött, és az a kit a sors ér, bizonyos előre meghatározott idő alatt magamagát meg kell, hogy ölje. Közelebbről vizsgálva, ezen iszonyu életlotteria nem is számítható a párbaj kategóriájába, egyrésztől azért nem, mivel hiányzik a bizonyíték arra nézve, hogy vajjon a túlélő, ha a sors őt találta volna, szintén megölte volna-e magát; másrésztől pedig azért nem, mivel az egyik fél öngyilkosságát ítéltetése által a becsület visszaállítása megsemmisítettett volna.

Végre még egy néhány példa és glossatörédék a közönséges magán párbajról. A párbaj — a mint már fennebb említettett — a büntény jellegét csak akkor

kapá, midőn az ököljog idejében általános elterjedésű szokássá vált és egy bizonyos állástisztelet-előítéletre támaszkodva, a törvényszéktől becsületsértés ügyében adott segély ellenében, annak kikerülésével használtatt.

Nagy Péter idejében a párbaj nagyon ritkává vált és pedig e fejedelem azon rendelete következtében, mely-szerint mindenki, a ki valakit kihív, akár létrejött a párbaj, akár nem, fölakasztással fenyegettetett. Daczára ennek Zász tábornok és Dolgorucki a fejedelem mégis kaptak módot megsértett becsületüket helyreállítani: „Nem szabad verekednünk, fejedelem — mondá Zász tábornok — de ama hegyre, melyre az ellenség ágyuit irányozza, felállunk és addig maradunk ott, míg közülünk valamelyiket a golyó találai fogja.“ Ezen vakmerő, de elmés indítvány elfogadtatott és mindketten a kijelölt helyre mentek. Saját sergük és a védsereg szemé láttára ott fenn a magason álltak, egyik kezüket esipőjükre téve, egymást mérgesen nézték, míg a fejedelem egy ágyugolyótól összeszakított. Ezen eljárás legalább becsületes volt.

Azonban nem lehet tagadni, miszerint a párbajnak, némelyek ízlése szerint, jó következményei is vannak. Nem rég pl. Páris közelében két tapasztalatlan ifjú között piztolylyal történt a párbaj. A két egyszerre eldördült lövés után egy kiáltás hallszott, a vívók sebesületlenek valának; de egyikök egy uzsorást, ki őket lesbe vette és a lövonalba jött golyóval megtalált. Tout a son gout!

Tíz eset közül kilencben — mondja egy francia tárczaíró — a szekundánsok azok, kik a párbajt okozzák, vagy legalább nem igyekeznek megátolni. Egy

és tanítás-szabadság létező és felélesztendő tömeges bajai, már a közel jövőben vissza fogják fizetni; aligha nem elhamarkodott, s aligha az eszély szabályait összeállításában követett vereségüket, az imitt-amott nyilatkozó komoly aggodalom ezt jóslja.

Esmékért, melyek e részben nem teljesülhetnek, mert a centralisatio a polgári közigazgatás terén is; de különösen a tanítás és nevelés terén nemzetünk nézve Erdélyben befolyásunkat lehetetleníteni; egyes férfiak kedvéért, három százados patriarchalis körbe eligazítani és jóvá tenni, lehető és kellető; még csak hír és mendemonda alapuló, a positiv és természet törvényeinek megfelelő valósággal, megtörtént tényekül nem bizonyított; e vidéken még mind a többség által rágalmaknak és túlzottaknak általánosán modott föltevéseket világszámjára bocsátani, nem csak a férfiaság, nem csak az 1650 ik éven kezdve szintén minden évtizedben pusztulással fenyegetve volt a „Bethlenianum collegium“ érdeke; hanem az alapító fejedelem az iskolatanácsnak részére a collegium alapításakor kiadott s az iskolai tanácsot illető törvénye 7-dik szakasza e szókban: „A nehezebb ügyeket a tanács, a felső fejedelem, vagy a nagyságos iskolafőnök elébe vigye és azok határozatában és ítéletében megnyugodjék“ — tiltják. Ha ettől eltér is valami részben, a mi aligha szabad vala, az 1827-beli 168. számú egyházi rendelet, az 1823-beli 162. számú egyházi rendelet szerint a kerületi gyűlésnek és inkább az igazgatótanácsnak kötelme lesz vala a számadásokat, tényeket, tetteket előbb megvizsgálni; a körülményeket, összeköttetéseket, indító okokat és ezek eredményeit előbb megfontolni, megalatolni; szászor a végeredményre a teljes meggyőződés pecsétét sütni s csak azután a hiányolásokra az illetők feleleteit bevéve a létező, büntető és polgári törvényeknek megfelelőleg, a föltételezett bölcseségtől igényelhető határozatot mondani; de itt is szászor megrágni és megfontolni, ha vajjon: a jelenben és jövőben tanuló fiatalok — nemzet érdeke, a tisztas és nagy tekintélyű főgondnokok és elenyészett érdemes vezetők tekintélye, meg az ezen országrészben szeplőteremtől és csonkithatlanul fennállani kellett főtanoda és senki által dicsőségében még utol nem ért, a nemzet atyja, alapítója, hírnevük és tiszteletük nem lehetnek-e kisebbítések és félreértések tárgyai a mostani viszonyok és torzsolkodások között; a nagy füst, de kevés tűz, illetőleg valóság által támasztott követelések kárpóttatásával; kenyéririgység, jövedelemhajhászat és tekintélyszerezésnek közérdek nem szabad, hogy eszközül szolgáljon.

I-ső Rákóczi György fejedelem idejében a sáros-pataki, gyula-fehérvári és maros-vásárhelyi collegiumok törvényeivé kiadott szabályok e szókba. „Ab omnibus reipublicae hujus nostrae civibus et alumnis... diligenter et serio requirimus, ut pietatis ante omnia Deo debitae memores, semper et ubique ita vitam suam et actiones instituant, ut Dei honorem et gloriam sibi propositam semper habeant stb.

„Sed et externa conversatio professioni nostrae respondere debet hoc est, sitpia sancta, modesta et casta ubique; maxime autem in oppido, ubi sunt censores, quot spectatores morum et conversationis nostrae.“ Elég érthetően megszabják a teendőket, úgy az előjárók és tanárok, valamint a fiatalokra nézve, mindenike a neveltetett tanuló intézeteknek, különösen Erdélyben, a hol mi alig érjük el a 600,000 lelket, egy egy családot kell alkotniak, a család ügyes bajos és vitás kérdéseit a családfőnek, hogy igazítsa és rendezze, közpiacra, köztudatra kiharangozni a jól rendezett család ügyeit kivinni nem szabad, minden családtagnak törekedni kell, hogy a testvérek, a családtagok egymás iránt lehető ellenséges indulataik pártolást ne nyerjenek, s ez által a gonosz terjedésének hely ne adassék. Ha a józan okosság nem rendelné szabályt, rendeli a csak fennebb idézett I-ső Rákóczi 1674-beli változhatatlan szabály 8-dik pontja e szókba, „det unusquisque operam, ne odia et simultates alendo et fovendo erga fratrem suum locum dei diabulo.“

Hanem e részével az ügynek nem bajlódom többet, azt hiszem a közvélemény és a magában térés kimondja a netovábbat s azon derék főnök, a ki nemzetünkért s különösen fiatalágunkért naponta áldozott és áldozik, a ki nem tetszését az általánosságba érdekel és eljárások felett a gyűlésezések végén kimondá, tudni fogja hatalmát is éreztetni úgy a túlzókkal, valamint a bűnösökkel, — de ezután e nem is az utolsó gyűlés, a következő azokat, a kiket az ügyek érdekelnek sorakozni fognak közoktatási, vallásos és életkérdés ügyekben megtanulnak a politikai kortes választások közt különbséget tenni, megtanulnak különbséget tenni képviselő és képviselők közt,

és különösen irtozni fognak annak eshetőségétől, nehogy valaki reájok olvassa Hoseas próféta a IV. rész 6-ik versét, a melyet én most elhallgatok.

(Folytatása köv.)

K ü l f ö l d.

Az angol parlament aug. 7-én bezárattott. A trónbeszéd Angolhonnak a külbatalmakkali barátságos viszonyát emeli ki s biztosítást nyújt, hogy Angolhon ebből kifolyó befolyását mindig érvényesíteni arra nézve, hogy a szerződészerű kötelezettségek jogerőben tartassanak és az európai béke megerősítették. A brüsseli konferenciát illetőleg a trónbeszéd fölemlíti, hogy a királyné úgy vélekedett, hogy mielőtt a congressus tárgyalásaira delegatust hatalmazna meg, előbb a többi, abban részt vevő hatalmak biztosítását kell birnia arra nézve, hogy a congressusban semmi sem fog indítványoztatni, a mi a nemzetközi jog szabályainak módosítását, és háboru esetében a tengeri operatióknak megszorítását czélozná. A királyné a congressus ajánlatait meg fogja fontolni, azonban teljes szabadságot kell hogy megőrizzen arra nézve, hogy azokat elfogadj-e, vagy visszautasítsa. A trónbeszéd sajnálatát fejezi ki a spanyol belháboru fölött és óhajtja a béke mielőbbi helyreállítását s a rendet, s úgy hiszi, miszerint ezen czél annál bizonyosabban és könnyebben el fog éretni, ha a külállamok tartózkodni fognak egy független állam belügyeibe komolyan beleegyedni.

A német trónörökös nejevel Londonba érkezett. Párisi lapok említik, hogy Németország ügynökeit állítólag értesítette a felől, hogy Serrano kormánya elismerendő; azonban a „La Presse“ azt állítja, hogy Franciaország Németországtól Serrano kormányának elismerése tárgyában hivatalos jegyzéket nem kapott. Thiers és Gambetta a birodalmi tanácsba való új választásoknál számos kerületekben föl lettek lépítve; a „La Presse“ kérde, hogy Mac-Mahon miért nem keres mandatumot.

Madridból a „Gaceta“ aug. 7-ről jelenti, hogy a carlisták Navarrában La Guardia helységet elfoglalták s az önkényteseket s 45 katonát szabadon bocsátottak. Az Yriarte dandár Teruelbe bevonult s az ott volt carlisták megszaladtak. Ternell védelme felől a lapok tudatják, hogy Don Alfonso 13000 emberrel 15 óra hosszat hasztalan támadott meg egy gyalog-regimentet. Lizarraga a katonákat a hely feladására szólította föl, de ugy ezek, mint a nép azt nyilvánították, hogy inkább meghalni készek. A kormány a vitézeknek üdvözlő-iratot küldött.

Prim meggyilkolása alkalmából beindított büvizsgálatban a vizsgálóbíró 50 új vádlottat idézett meg. A javaslat, hogy a cortes összehívassék, elnapoltatott.

Salzburgban aug. 7-én Vilmos német császár Gasteinből visszatérő útjában átutazván, ünnepélyesen fogadtatott, másnap tovább utazott Berlinbe, hogy közelebbről Bismark is meg fog érkezni.

Romagnában aug. 7-én az internationale tagjai és a republikánusok elfogattak.

Bolognában Costa András, az olasz internationale állítólagos feje, elfogatott. A rendőrség állítólag a compromittáló iratok birtokában van. Az igazságügyminiszter a Riminiben elfogott 28 internationale tagoknak letartóztatását megerősítette.

Bologna és Imola közt több fegyverzett egyén fogatott el, kik a táviradvonalokat rongálták. Imolában több láda fegyvert és lőkészletet confiscáltak. Minden forradalmi egyesület feloszlatott. Bolognában az internationale két vezére ismét elfogatott s a republikánus- és social egyesületek Ravenna és Ancona provinciákban feloszlatottak.

A genfi kath. főegyháztanács rendkívüli gyűlésre van összehívva. Loyson genfi pap, a genfi államtanácsból elbocsátatását kérte.

H i r r o v a t.

— **A magyar orvosok** és természetvizsgálók ez idei XVII-ik nagy gyűlése Győrött augusztus 24-től 29-ikéig fog megtartatni; kár, hogy épen össze esik a kolozsvári dalárünnepélylyel, a mely e hó 27-ikétől 31-ikéig fog megtartatni, s így a ki egyik gyűlést meglátogatja, a másikra nem mehet; különben városunk és lapunk így is képviselve lesz mind a kettőn.

— **Az országos dalárünnepélyre** a fővárosból Budapestről mintegy negyven író fog a Polgár hire szerint lejönni, részint mint különböző lapok tudósítói, részint, hogy körutat tegyenek az erdélyi részekben, —

mely felől sokszor oly tréfás dolgokat írnak össze mások elbeszélései után.

— **A ronesoló toroklob** kezd városunkban jegyre sürűbben jelentkezni, s a napokban egy családtól három áldozatot ragadott el. Elismeréssel említjük fel, hogy a városi tanács a baj mutatkozván, azonnal rendeletet adott ki a városi polgársághoz, melyben vigyázatra s az orvosi segély azonnali igénybe vételére, s az egyes esetek bejelentésére figyelmezteti a város polgárságát; tudatva, hogy a városi főorvos és alorvosok mindenkinek és minden időtájban segélyre állanak, sőt a tanács intézkedni fog, (de mikor?) hogy a szegényebb sursuaknak orvosi szer is ingyen szolgáltatassék. E baj, ha az orvosi segély idejekorán igénybe vétetik, sikeresen gyógyítható lévén, mi is annak azonnal igénybe vételét ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Héjja Endre** székelvudvarhelyi főreáltanodai igeiglenes igazgató ezen állomásra véglegesen kinevezetett.

— **Legfiatalabb** műkedvelő társulat is alakult városunkban, a mely megkülönböztetendő az eddig működött fiatal, és meg a nagy műkedvelő társulattól is. A kis növendékekből alakult társulat vasárnap. „Az áldozat“ és „Mátyás diák“ című darabokat adta elő úgy, a hogy töle kitelhetett, de szintén jótékony czélra és pedig a városunkban létesítendő „tűzoltó-egylet javára; úgy halljuk, hogy a nagyon csekély bevétel daczára is, tiszta jövedelemül egy forint o. é. jutott volna a jótékony czélra, mire egy barátunk azt a malitiosus megjegyzést tette, hogy tudták a fiatalok, hogy itt a kevésből is sok lesz, mert addig kamatozhat a míg az egylet létesül, az pedig — ha így halad — a tőkét is sokszorozítani fogja.

— **Érdekes párbaj.** Mig mi e lap tárczájában a párbaj történetét ismertette, azt igyekszünk bebizonyítani, hogy mennyire jogosulatlan az már mai napság, valami civilizált gyerkőczök azt bizonyítgatják mulatságos tettekkel, hogy mennyire divattá vált már az. Tegnapelőtt ugyanis a temetőben két 13—14 éves tanuló fiúcska karddal párbajt vívtak és pedig — uram bocsáss — egy virágcsokron meg nem osztozhatás miatt. (Talán csak nem voltak a legfiatalabb műkedvelő társulat tagjai, kik a közönségtől kapott virágcsokor ki által bírását párbaj által akarták volna eldönteni?) A legfurcsább a dologban az, hogy tanuk nélkül vívtak, s midőn hivatalnól is több arra járkáló ember szemmel kísérte őket, s egyik reájok riasztott, hogy „mit csinálnak ott?“ a két hős erre pozitíot változtatott, s illa berek nád a kert, futásnak eredett, itt voltak aztán ám hősök, e téren mindkettő gyakorlott volt, s a párbajt e térre vitték át mindenik lelkéből küzdve, hogy a másikat megelőzze. Az egyik pár ölnyre előbb futva visszafordult: Győztem, enyém a virág, mert most utána futva elveszem azt!“ kiáltott diadalmasan, s azzal ismét kerekét oldott és futottak mind a ketten a szemtanúk lehető legnagyobb mulatságára.

* **A kocsárd-m.-vásárhelyi** vasúti vonalon f. hó 10—11-ke közti éjjel egy marha elgázoltatott, s ennek folytán a locomotiv a vágányból kiugrott, minek azonban semmi komolyabb következményei nem lettek — de a vonat a szabad pályán mégis egy órát késett — míg a locomotiv a vágányba visszaemeltetett, az útasok nagy türelmetlenségére.

— **Elismerésre méltó** a rendőrségtől, hogy a bérkocsisok tarifáját is szabályozta s a város rétjén lévő barakkokhoz egy kettős fogat árat 50 krban, egyes fogatot 35 krban állította meg, mely árért, ha 4 percznél tovább nem időz ott, visszahozni is tartozik. Igen czélszerű intézkedés, mert eddig a bérkocsisok mindig azzal állottak elő, hogy a városon kívül lévén, tetszés szerinti tarifát használhatnak és szabadon zsarolhatnak. Jó volt ennek elejét venni. — De jó lenne a tarifák kocsiban hordozását és a kocsilámpák számmal ellátását is megrendelni.

— **Öngyilkossági** kísérlet városunkban. Sz. K. fiatal honvédtizedes a napokban pisztolylyal akarta magát kivégezni, a golyó azonban nem volt halálhozó, s habár veszélyesen megsebesíté, alapos remény van teljes felgyógyulására. Az ifjut e tévelygő lépésre szívbjaja kész-teté; de most felgyógyulva, az élet, sőt betegség terheivel is szembe nézni s azokat elviselni vállalkozik. Így szokott ez lenni csaknem minden oly szerencsével, ki pillanatra megelégedkezik ugyan magáról s más menhelyet nem hisz; de aztán e képzelgésből még elég korán öntudatra, az élet terheivel megküzdhetés tudatára ébred.

— **A fiatal műkedvelők** második előadását habár nagy közönség látogatta is, az úgy látszik, nagy kiadásuk még mind nincsenek fedezve és így a jótékony czélra csak a 2 forintnyi felülfizetés jutott. Szombaton Toldi Pista „A jó hazafiak“ című kitűnő vigjátékát

szándékoznak előadni, a mi igen szerencsés választás lévén, felhívjuk ez előadásra a közönség jóakaró figyelmét.

— **Odry Lehel** a fővárosi nemzeti színház elsőrendű tagja, városunkban is jól ismert kitűnő opera-énekes, jelenleg Kolozsvárrt vendégszerepel.

— **Szász Béla** egyetemi tanár által a Petőfi-ünnepélyre írott szép emlékbeszédet, melyről mult számunkban a Petőfi-ünnepély leírásakor is elismerőleg szótoltunk, lapunk közelebbi számaiban közölni fogjuk a „Kelet” után, a mely lap szerénységéből elhallgatja a szerző (szerkesztője) nevét.

— **Petőfi** díszkiadása, már most kiegészítve az illetéktelen kéz által kiküszöbölt költeményekkel, melyek összesen négy ívnyi pótlékot képeznek, a napokban kerül a könyvpiazcra. Az új előszót a kiadótársulat, mint az „U.” írja: Gyulai Pállal íratta meg. Avatottabb kéz ez a Gregusénál, s így csak örülhetünk a cserének.

— **Jupiter pluvius** is megkönnyült rajtunk és hétfőn órákig tartó csendes esőnk volt, sőt tegnap, kedden is. — Marosszékről is több felőlről esőről értesítettek. Nyárad-Szeredában, Tompán, Csikfalván stb. a napokban is volt jétekony, habár rövid ideig tartó eső, s ha hétfőn ott is esett, a törökbúzából még féltérésre reményünk van; az eső nélkül még ennyire sem lett volna. Hát vajjon a Mezőségen volt-e eső, s ha volt is, nem késett-e egészen meg?!

— **A sétatéren** a kiálló kövek s a porondozás hiánya kezd mind inkább elviselhetlenné válni, s az ez iránti panasz egyre sűrűbb mindenfélől. Kérjük a rendőrséget: hordattassa el azt a sok kimozdult köveket, s illetőleg fövenyeztesse meg a sétatért. Elég rossz a flaszter különben is, s még bár kemény téglából sincsenek járdáink, lehessen hát legalább a sétatéren panasz nélkül sétálni.

— **Prielle Cornelia** színművésznőnk bájos leánya: Szerdahelyi Antónia kisasszonykával városunkon át közelebről a borszéki fürdőre utazott; sajnosan értesültünk arról, hogy a művésznő városunkban hirtelen rosszul lett, szívgörcsöket kapott s az éjjeli órákban a kiküldött egyetlen orvoshoz sem juthatott be, vagy a hol igen, ott nem volt senki otthon; orvosaink maguk is nagy részben fürdőre utazván, az orvosi segínyt nélkülöznie kellett; de ezer szerencse és Istennek hála, semmi baj az ijedtségen kívül nem történt, s a művésznő másnap folytathatta útját. Az Isten tartsa is őt meg a magyar színművészet dicsőségére!

— **A borszéki fürdő** vendégei nagy élvezetnek néznek elibe, ha a már ott lévő Nagy Mihály szintársulatánál vendégszereplésre a különben csak üdülést kereső művésznőt — mint a tavaly — az idén is megnyerhetik.

— **Képviselőtestületi** gyűlés volt a napokban városunkban. Fölkérjük erre megkért és ajánlott tudósítónkat, hogy a nevezetesebb mozzanatokról értesítse lapunkat.

* **Szent István** apostoli magyar király évfordulati ünnepén Ronay Jácint poszonyi prépost és címzetes püspök fogja a szent misét tartani Bécsben.

* **A „Nordd. Allg. Ztg.”** augusztus 6. számából következőket olvassuk. „Mi időről időre tettünk említést a fenyegető levelekről, melyek Bismarck herczeghez intéztettek. Most a munkások irtak egy ilyen fenyegető levelet, melynek éle azonban nem Bismarck, hanem a papok ellen van irányozva. A levél így szól: Mi munkások vagyunk, kik sokáig dolgoztunk együtt s jól ismerjük önt. Megesküdtünk, hogy minden további merényletért, melyet a papok ön ellen kísérelnének meg, irtóztató bosszút állunk. Egy golyó, mely nem talál, egy püspök életébe kerül, ha pedig talál, két püspöknek kell itthagyni ez árnyékvilágot. Egy golyó, mely önt valóban megölné, mitől az isten meentsen meg, a pápa életébe kerül. Tudjuk, hogy a törvény ellen teszünk, de isten meg fog bocsátani, mert ő is gyűlöli ép úgy, mint mi Pál papjait.”

* **Az erdélyi pinczeegylet**, mint erdélyi kitűnő borainak terjesztő társulata, Budapestén állandó és kizárólagos raktárt állított fel.

* **Triesztben** f. hó 5-én és 6-án nagy vihar dühöngött, melynek több emberélet lett áldoztatja.

* **Fikker Béla** m. kir. főrendörnek Görgey-Szt-Imrén, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a faüszatógátra szabadalmat adott.

— **A „Vasárnapi Ujság”** 32-ik száma következő tartalommal jelent meg: Molnár Aladár (arcképpel). — A völgyi ér. (Költemény. Dalmady Győzöttől). — Theodor hősiessége. (Beszély). — Island és lakói. I. (3 képpel). — Wight szigete (képesportozattal). — Erdély bányavidéke. (Déva, Vajda-Hunyad, Hátszegvidéke). — Utazás a tenger alatt. (Regény, képekkel illusztrálva). —

Az Országos nőképző-egylet. — A hódmezővásárhelyi ref. lyceum másfél százados ünnepélye. — Fürdői levelek. — A hétről. (Tárca.) — Irodalom és művészet, sat. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság” ápril—juniusi évnegyedi folyamából, melyben az „Utazás a tenger alatt” című képekkel illusztrált regény közlése megkezdett, még néhány teljes számú példány kapható. Előfizetési-ár évnegyedre: 2 frt; félévre: 4 frt.

— **A „Magyarország és a Nagyvilág”** 32-ik számának tartalma: Képek: B. Rothschild Anzelm. — Egyetlen hű barát. — A svábhgyi fogaskerekű vasut. — A fedélzetén. Szöveg: B. Rothschild Anzelm. — M. Flóra urhölgy emlékébe. A halálhoz. (Költ. Horvát Boldizsártól.) — Marienbadból. II. A metamorphosis. (Elbeszélés ifj. Ábrányi Kornéltól.) — Szivbeli tartozások (Regény) Maquet Ágostól. (Folyt.) — Tárcalevél. — Egyetlen hű barát. — A svábhgyi fogaskerekű vasut. — A fedélzetén. — Ötven év. (Költ. Beranger után) Farkas Lajostól. — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képtalány. — Szerkesztői üzenetek. Előfizetési díj: Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenként 2 díszes jutalomkép. — Az 1874-iki évfolyam eddig megjelent számai még kaphatók.

SZERKESZTŐI POSTA.

P. V. E. urnak N.-Enyed. Eddig nem közölhetők, folytatását várjuk. — **K. A.** Borszék. Minden rendben van. Levélben többet. — **O. I.** Borszék. Az ígéret teljesítését várjuk. Vedd résztünk a történet balesetét.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874-dik évi augusztus 10. és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő:

(Folytatása és vége.)

II. Tanács polgári ügyekben.

Tribusz Antal k. t. r. bíró által.

M. kir. kincstár Teocu Tódor e. 11025 frt 2½ kr. Zilinski József Roth Mihály s t. e. folyás szabályozása, Szitás János özv. Szitás Andrásné e. szerződés megsemmisítése, Misselbacher B. János Szentpéteri Kristóf s társai ellen ingóságok, Cs. Szt.-Domokosi rézbánya társulat csődügye, Szebeni Péter s társai által kárt visz árverés, Solymosi Pál Pusztai Kaláni kohó-társulat e. 171 frt. Bíró Pál Tuse Leonte s t. e. 120 frt, Drágomán Simon Drágomán Szirb e. 76 frt, Biseri Sára Höhr György s t. e. birtokháborítás, Darab George Buldea George e. 10 frt iránti perök.

Ilyés Károly k. t. p. bíró által.

Czirják Ferenc s társai Nagy István s társai ellen szerződés teljesítése, Gyurgyán Anna Gyurgyán Pável e. egy belső telek, Albert István Albert Borbára és Kata e. béke egyezmény és tulajdonjog, Szóts Nina Nán Rudolfné Flórián Antal s Nán Rudolf e. ingók, Korbuly Anna Duducz Gergelyné Korbuly Dávid hagyatéka, Efra-

im Refka Mendel Sohun Jakab e. közösség megszüntetése, Csávási József Flórescu Angyel hagyatéka e. 33 frt váltó összeg iránti perök.

III. Tanács bűnügyekben.

Sztoyka Antal k. t. r. bíró által.

Munteán Tódor becsületsértés, Melczér József becsületsértés, Mária Juon Stan Istu e. becsületsértés, Kámi Juon becsületbiztonság, Drevár György s társai tolvajság, Lazea Bukur Juon súlyos testisértés, Zavoján Lázár emberölés, Aczél Boldizsár gyilkosság, Csibi János tolvajság, Meteán Számszon s társai rablás és tolvajság iránti bűnügyök.

Mégay Ferencz k. t. p. bíró által.

Tarcsafalvi Ferencz súlyos testisértés, Martin Filíp lui Simion s t. tolvajság, László Camilló a tulajdonbiztonság, Szász András becsületbiztonság, Nagyzoli Györgyné s társai becs. bizt. iránti bűnügyök.

Dr. Dózsa Miklós k. t. p. bíró által.

Mirva Juon Groza emberölés, Andrein György emberölés, Timpesán Pável tolvajság, Csigmoján Niculai társai súlyos testisértés, Pap József s társai nyilvános erőszakoskodás, Zsidó István s társai tolvajság, Pláton Niculai lui Jákob s társai súlyos testisértés, Moga János becsületsértés, Hodekoán Jákob becsületsértés, Császár Lucia s társai becsületsértés, Bálinth György lopás iránti bűnügyök.

IV. Tanács urbéri ügyekben

Antalfy Gábor k. t. r. bíró által.

Az al- fel- és feredő Gyógyi birtokosságnak az oda való volt urbéres e. határtagositás, Símó Lajos Botka Ilie s társai e. egy majorsági állomány visszabocsátása, A ratosnyai birtokosság az oda való volt urbéres e. erdő s legelő szabályozása, ugyanazon szabályozási ügyben alperesi ellen észrevételek e. végrehajtás, B. Bánffy János az ő besenyői volt urbéres e. határtagositás, Boitza Tolnacsél s t. kösségeik a szász-nemzet e. urbéri viszony érvénytelenítése iránti perök.

Bécsi tőzsdei árkelet.

(Augusztus 11-én.)

5% metallique	71.85
5% nemz. államkölesön	74.75
1860. államkötvény	106.75
Bankrészevény	973.—
Hitelrészevény	244.50
London	109.70
Ezüst	103.40
Arany	—
Napoleon arany	8.77½
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	78.25
„ „ „ temesi	75.65
„ „ „ erdélyi	75.—
„ „ „ horvát-slavon	80.—

Felelős szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Főmunkatárs:

DOBAI ALBERT.

H I R D E T M É N Y.

486.—1874. sz.

(46)

(3—3)

Árlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. közmunka és közlekedési miniszterium 1874. évi június hó 23-án 491. és 9636. számok alatt kelt rendeleteivel a kolozsvár—brassói államuton levő 138. és 230. számú műtárgyak helyreállítási munkálatait engedélyezvén, e munkálatok végrehajtásának biztosítása végett az **1874. évi augusztus hó 17-én d. e. 9 órakor** kezdve amaros-vásárhelyim. kir. mérnöki hivatal irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az árlejtés tárgyát képező műtárgyakra engedélyezett összegek a következők:

1. **A kolozsvár—brassói államút 12¹⁻²/₅ mértföld szakaszán levő 138. számú faáteresz** újra építésére 518 frt 43 kr.

2. **Ugyanazon államút 18⁶⁻⁷/₈ mértföld szakaszán levő 230. számú fahíd** javítására és erősítési munkálataira 1404 frt 76 kr.

Vállalkozni kívánók kéretnek 5% bánatpénzzel ellátva a fenn megjelölt helyen és időben megjelenni, hol addig is az árlejtés alapjául szolgáló okmányok a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Szabályszerűen készített és felszerelt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak, de csak is a szóbeli árlejtés megkezdése előtt.

Maros-Vásárhelytt. 1874. július hó 31-én.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1874.